

CRB index long

Nákup CRB indexu – spekulace na růst kurzu

Listopad 2003

CRB index na vzestup

Naše analýzy z tohoto roku mají až na jednu výjimku něco společného, a tím je směr očekávaného budoucího vývoje ceny. Ať již to byla pšenice nebo měď, zlato či zemní plyn, vždy jsme spekulovali na cenový vzestup. Index CRB je pak logickým vyústěním. Tento komoditní index je sestaven ze sedmnácti komodit z několika sektorů. Kurz samotného indexu by nemohl růst bez toho, aniž by zároveň nedošlo k růstu cen komodit. A právě komodity se podle našeho názoru nacházejí v rané fázi dlouhodobého růstového trendu.

Důvody pro nákup CRB indexu

1. **Fundamentální analýza** - americký dolar oslabuje, ceny komodit uváděné v dolarech tak zlevňují. Díky oživení světové ekonomiky dochází k růstu poptávky po komoditách. Více informací viz. *Fundamentální analýza*.
2. **Technická analýza** - potvrzení dvojitého dna na měsíčním grafu, silný růstový trend na týdenním grafu, na kterém navíc dochází k proražení důležité rezistence. Bližší detaily viz. *Technická analýza*.

Fundamentální analýza

Některé fundamentální faktory ovlivňují chování všech komodit, některé jsou pak specifické pro konkrétní sektor, případně přímo pro danou komoditu.

Společné faktory tlačící CRB index vzhůru:

1) Slabý dolar - velký deficit obchodní bilance v USA a deficit státního rozpočtu (dohromady tzv. dvojitý deficit) a úrokové sazby na nejnižší úrovni za 60 let způsobují pokles hodnoty americké měny. Všechny komodity zastoupené v indexu CRB jsou obchodovány v dolarech, a proto se při poklesu hodnoty dolaru zlevňují pro zahraniční kupce. To přirozeně zvyšuje zájem o ně a tlačí ceny vzhůru. Sestupný trend US dolaru již nebude zřejmě tak rychlý, jako tomu bylo v uplynulých měsících, avšak výrazné posilování dolaru nečekáme. Další oslabení dolaru by mělo za následek růst kurzu CRB indexu.

2) Nástup Číny - Čína je nastupující ekonomickou velmocí a její vliv se stále více odráží v komoditních cenách. Číňané procházejí svojí vlastní ekonomickou revolucí a obrovským tempem zvyšují výrobu takřka všech druhů výrobků. Dopad na světové komoditní trhy odstartovalo přijetí Číny do Světové obchodní organizace (WTO). To s sebou nese strmý růst poptávky po mnoha komoditách, zejména průmyslových kovů, drahých kovů a energií. V důsledku bohatnutí Číňanů a změně stravovacích návyků se zvyšuje také import obilnin a olejnin (krmiva pro dobytek - zvýšená spotřeba masa). Podobný růstový potenciál má i Indie.

3) Oživení světové ekonomiky - ekonomika USA roste nejrychlejším tempem za téměř 20 let a o recesi již nelze hovořit. Japonsko se dostává z recese a statistiky překonávají i optimistické odhady. Tyto dvě nejsilnější ekonomiky světa společně s výše uvedenými zeměmi představují velmi silnou poptávku po komoditách.

4) Omezení nabídky - dlouhodobě nízké ceny mnoha komodit způsobily omezení nabídky (snížení těžby, výroby apod.). Stejně jako mnoho let trvalo omezení nabídky (a to tlačilo ceny dlouhodobě dolů), stejně i zvýšení nabídky bude procesem dlouhodobým. Mezitím budou ceny růst, aby přilákaly výrobce ke zvýšení produkce.

Předpoklady růstu jednotlivých zástupců indexu

Sektor	Zastoupené komodity
- kovy	zlato, stříbro, platina, měď
- obilniny a olejniny	kukuřice, pšenice, sojové boby, bavlna
- masa	hovězí, vepřové
- energie	ropa, topný olej, zemní plyn
- potraviny	cukr, káva, kakao, pomerančový koncentrát

Kovy

V roce 1999 se významné centrální banky dohodly na omezení prodejů zlata ze svých rezerv, čímž došlo ke snížení nabídky na trhu a zastavení sestupného trendu. K nastartování silného růstového trendu pak došlo v první polovině roku 2001, s jehož koncem se k růstu zlata přidalo také stříbro. Napjatá politická situace ve světě, terorismus – to jsou faktory přispívající ke zvyšujícímu se zájmu o drahé kovy. Výrazná investiční poptávka vychází z Japonska, druhé největší ekonomiky světa a také ze středního východu. Na vzestupu je také cena platiny, podporována silnými nákupy ze strany šperkařského a automobilového průmyslu. Limity pro emise škodlivin z automobilů, u jejichž katalyzátorů je právě platina důležitým komponentem, jsou ve světě stále přísnější. Tento trend přitom bude i nadále pokračovat. Drahé kovy jsou stále „horkými trhy“, které se stále nacházejí na začátku očekávaného dlouhodobého růstového trendu.

Na trhu s mědí vedlo omezení produkce hlavních světových producentů v minulém roce k zahájení růstového trendu. Z dlouhodobého přebytku nabídky se měď najednou dostala do deficitu. K tomu se přidává silný ekonomický růst ve Spojených státech, oživení automobilového průmyslu a stále silný stavební sektor. Hrubý domácí produkt ve Spojených státech se ve třetím čtvrtletí roku zvýšil o 7,2 procenta, nejrychleji od roku 1984. Tento údaj předčil veškerá očekávání. Díky stále nízkým úrokovým sazbám Američané využívají levných hypoték a podporují tak stavební činnost.

Obilniny a olejniny

Sojové boby se nacházejí ve významné fázi mocného třicetiletého cenového cyklu. Jejich cena výrazně roste. Nová zemědělská politika ve Spojených státech způsobila pokles tamní produkce sojových bobů již v minulé sezoně 2002/03. Tento trend pak pokračuje i letos. Americké ministerstvo zemědělství navíc měsíc od měsíce snižuje odhad letošní úrody. K tomu se přidává neobyčejně silná zahraniční poptávka, především z Číny. Pokles produkce a růst poptávky se neblaze podepisuje na výši zásob, které ve Státech klesly na nebezpečně nízkou úroveň.

Trh s pšenicí je z globálního hlediska charakteristický dramatickým poklesem v produkci. Ta by v aktuální sezoně měla být již počtvrté za sebou nižší než spotřeba. Tento deficit je vyrovnán ze zásob, jejichž výše by podle odhadů měla na konci sezony 2003/04 dosáhnout nejnižší úrovně za posledních patnáct let.

Kukuřice je pro tuto chvíli nejslabší obilovinou. I přesto se však v posledním období probouzí. Čínské nákupy kukuřice zatím nejsou nijak výrazné, jelikož převis poptávky nad domácí produkcí zatím nejlidnatější země světa kryje ze svých zásob. To však nebude trvat věčně a brzy bude muset své dovozy vystupňovat.

Masa

Cena živého hovězího skotu se v polovině října vyšplhala na nové historické maximum, podpořena kombinací nedostatečné nabídky a silné poptávky po hovězím. Americký trh s živým hovězím musí bojovat s pokračujícím zákazem dovozu hovězího z Kanady. Silný nákupní zájem vychází ze strany Japonska, které se po domácím odhalení nemoci šílených krav uchyluje k dovozu hovězího ze zahraničí, především pak ze Spojených států. Dokud nebude výrazně zvýšena produkce, mohou ceny růst dále.

Trh s vepřovým je pod tlakem silné nabídky. Tempo porážek se totiž drží nad úrovní z minulého roku, a to díky dostatečné nabídce živých kusů připravených na porážku. Vepřového je tak sice na trhu dostatek, poptávka však nezaostává. I proto se ceny drží na vyšší úrovni.

Energie

Jediná naše letošní analýza na pokles ceny se týkala trhu s ropou. Od jejího zveřejnění se však situace na trhu významně změnila. V druhé polovině září totiž kartel OPEC na svém společném zasedání rozhodl s účinností od 1. listopadu snížit svou produkci, a sice o 3,5 procenta. Tento krok poslal cenu ropy zpět vzhůru. Od některých členů kartelu dokonce zazněly návrhy, že by OPEC měl zvýšit požadované cenové pásmo svého ropného koše ze současných 22 – 28 dolarů za barel na 25 – 31 dolarů. Situace v Iráku je stále nestabilní a odpor místních lidí se vůči americkým vojenským jednotkám zvyšuje. Potenciál výpadku dodávek ropy hrozí také u Venezuely či Nigérie.

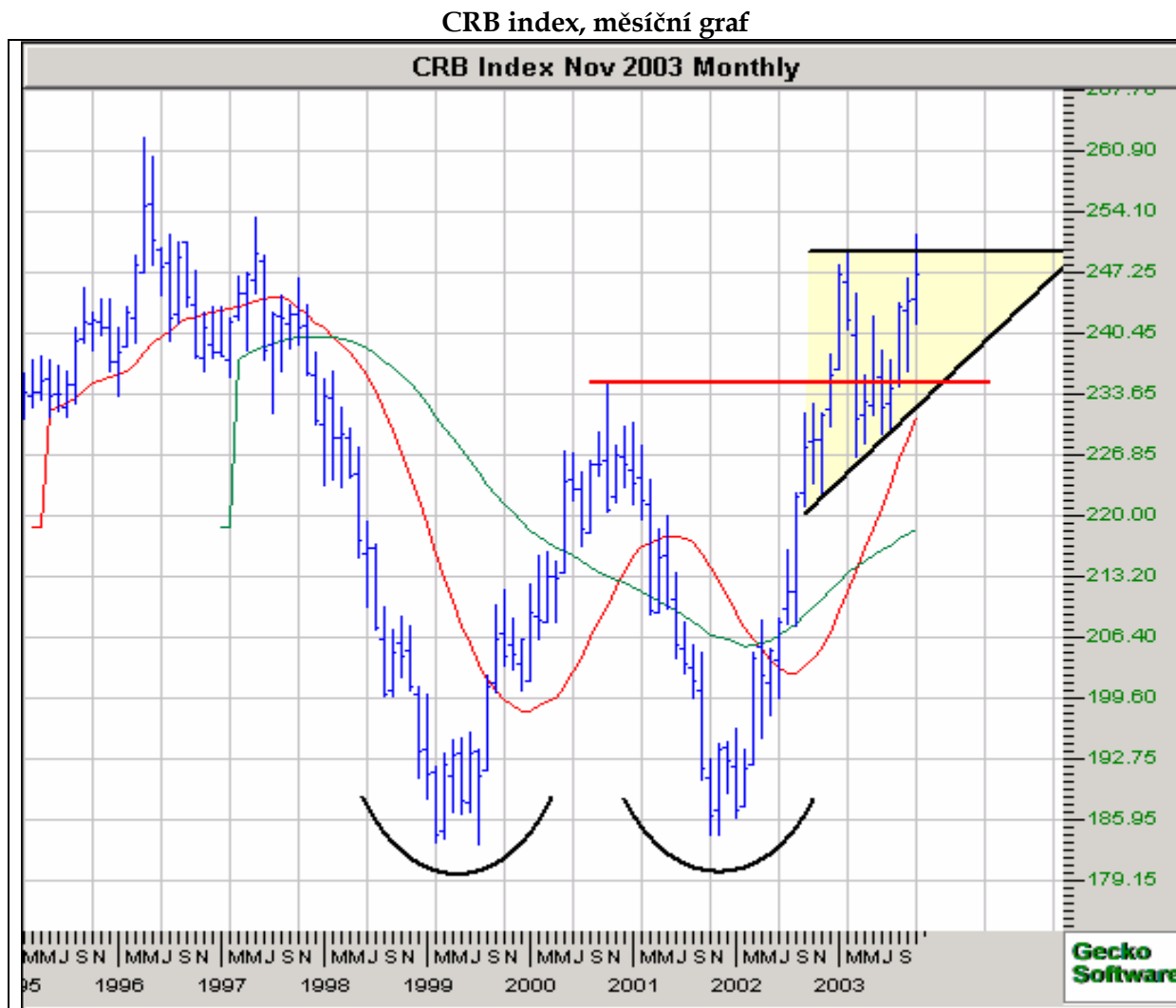
Cena zemního plynu sice od poloviny letošního roku oslabuje, z dlouhodobého hlediska se však stále drží v růstovém trendu. Americký trh se zemním plynem je ve vážných problémech. Na tuto výbušnou situaci upozorňoval i šéf americké centrální banky Alan Greenspan. Američané se totiž naučili spotřebovávat stále více zemního plynu bez odpovídajícího růstu nabídky. Při extrémně chladném počasí v letošní zimě můžeme vidět během jednoho roku růst ceny plynu o 100% nad současnou úroveň.

Potraviny

Nejslabším sektorem komoditního indexu CRB jsou potraviny. Mražený pomerančový koncentrát se nachází v sestupném trendu, stejně jako cukr nebo kakao. Káva se drží blízko svého třicetiletého minima. V tomto případě je však možnost, že dochází k formování dna.

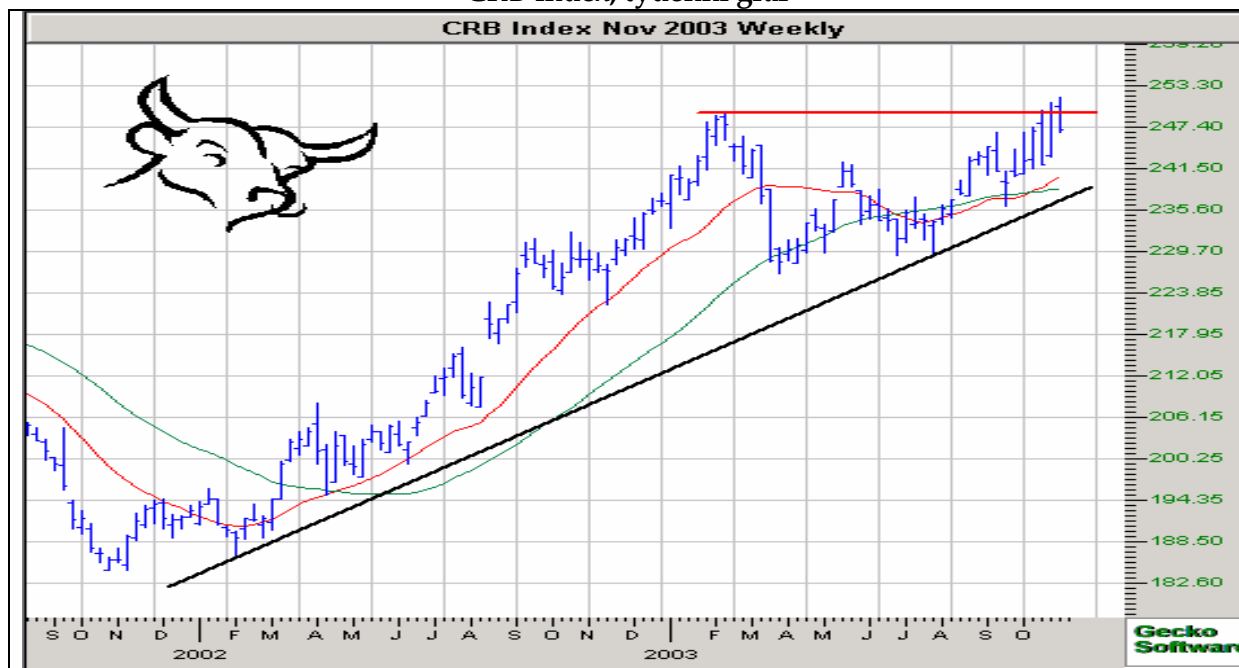
Technická analýza

Při technickém pohledu na komoditní index začneme nejprve dlouhodobým měsíčním grafem. Z něj je patrné, že index CRB se od poloviny 90. let nacházel v sestupném trendu. V té době ceny komodit napříč všech sektorů klesaly na mnohaletá minima.

Zhruba v polovině roku 1999 trh vytvořil dno, a sice na nejnižší úrovni od roku 1975. V průběhu následujících patnácti měsíců posílil o více než 28 %, když vytvořil maximum v říjnu 2000. Další dvanáct měsíců přineslo opět sestup do oblasti minima roku 1999. Tím se na trhu začalo formovat dvojité dno. K jeho potvrzení došlo na přelomu minulého a aktuálního roku. Po potvrzení formace trh konsolidoval ve vzestupném triangu, z něhož nyní vyráží vzhůru ve směru předchozího trendu.

CRB index, týdenní graf

Týdenní graf potvrzuje trend na trhu, jenž je směrem vzhůru. K přerušení vzestupu došlo na začátku letošního roku, kdy kurz částečně zkorigoval svůj předchozí vzestup, aby poté konsolidoval pod svým vrcholem. Tato konsolidační fáze však končí, trh totiž proráží klíčovou rezistenci v podobě předchozího maxima. Nákupní signál poskytují také střednědobé klouzavé průměry. Oba směřují vzhůru, když ten rychlejší 18periodový (červeně) se dostal nad 40periodový klouzavý průměr (zeleně).

CRB index, denní graf

Poslední obchodní den na listopadovém kontraktním měsíci CRB indexu se rychle blíží, aktivním obchodním měsícem se tak stává leden. Jeho kurz se pohybuje ve vzestupném obchodním pásmu.

Jak vstoupit do trhu?

Pro bližší informace ohledně toho jak nejlépe vstoupit do trhu kontaktujte společnost Colosseum, a.s.

Specifikace kontraktu

Název	CRB index
Název angl.	CRB index
Typ	Futures kontrakt
Burza	New York Futures Exchange, USA
Objem kontraktu	500 \$ x index
Kotace kurzu	Indexové body
Hodnota bodu (pohyb o 1,00)	500 USD
Obchodní hodiny	16:00 – 20:45 SEČ

Upozornění

Tato zpráva je pouze informativní a není myšlena jako návrh nebo nabídka ke koupi či prodeji jakékoliv komodity, futures kontraktu nebo opce. Ačkoliv fakta a informace zde obsažené jsou získány ze zdrojů, které Colosseum, a.s. („Firma“) považuje za věrohodné, nezaručujeme jejich přesnost a jakákoliv informace může být neúplná nebo zkrácená. Firma neodpovídá za typografické chyby v této zprávě. Veškeré názory a odhady v této zprávě vyjadřují názor Firmy k datu této zprávy a vyhrazuje si právo na jejich změnu bez předchozího upozornění.

Firma, její pobočky, představitelé a/nebo zaměstnanci mohou, ale nemusí kdykoliv držet krátké a/nebo dlouhé pozice v jakékoliv komoditě, futures kontraktu, opci nebo jiném investičním instrumentu zmiňovaném v této zprávě. Příkazy uvedené v tomto dokumentu mohou být pouze ilustrativní a Firma je může, ale nemusí provádět na trhu. Veškeré názory v této zprávě jsou názory analytického oddělení Firmy. Jednotliví obchodníci nebo jiné firemní publikace mohou vyjadřovat rozdílný nebo protichůdný názor. Názory v této zprávě mohou být založeny na různých analytických metodách nebo disciplínách. Například fundamentální a technická analýza obvykle používají různé metody a odlišné časové období, proto mohou činit různé závěry ohledně vývoje stejné komodity nebo termínového kontraktu. Investiční strategie popisované v této zprávě jsou riskantní a nejsou vhodné pro každého investora. Pokud plně neporozumíte podmínkám a rizikům popisovaných obchodů, včetně rozsahu potenciálního rizika ztráty, které může dosáhnout a v určitých případech i přesáhnout hodnotu investice, měli byste se takových obchodů zdržet.

© 2003 Colosseum, a.s. Všechna práva vyhrazena.

Jakékoliv neautorizované použití, duplikace nebo šíření tohoto materiálu je zakázáno.

Kontakt
Colosseum, a. s. Na Šafránce 22 101 00 Praha 10 tel. +420-2-460 888 88 fax. +420-2-460 888 89 E-mail: info@colosseum.cz www.colosseum.cz
Dotazy k analýze: trading@colosseum.cz telefon a fax viz. výše